No. 1598 Vrijdag 14 Augustus 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

De Gouverneur van Curaçao,

Overwegende, dat het, met het oog op den politieken toestand van Europa, gewenscht is voor alle gebeurlijkheden de noodige voorzorgsmaatregelen te nemen,

Heeft goedgevonden het volgende te bepalen:

Wanneer van een der oorlogsschepen achtereenvolgens twee schoten worden gelost, die door het fort Nassau herhaald worden, zal dit het sein zijn:

1o. dat alle schepelingen van de oorlogsschepen zich zoo spoedig mogelijk naar hun schepen moeten begeven;

2o. dat alle militairen van het garnizoen en de bij de politie gedetacheerde militairen zich zoo spoedig mogelijk naar het Waterfort moeten begeven;

3o. dat het Curaçaosche Weerbaarheidscorps zoo spoedig mogelijk, gewapend, moet aantreden op het plein vóór het Gouvernementshuis;

4o. dat de niet bij dat Weerbaarheidscorps ingedeelde leden van de schutterij zoo spoedig mogelijk moeten aantreden op het plein in het fort Amsterdam.

Gegeven te Curaçao,
den 11n Augustus 1914.
De Gouverneur voornoemd,
NUYENS.

De Oorlog in Europa.

Het vreedzame, rustige Curaçao kan niet anders dan meetrillen bij het geweldige schokken van Europa, waardoor heel de wereld in beroering wordt gebracht.

Zelden of nooit zal onze kleine Kolonie zulk een ernstigen tijd hebben doorgemaakt.

Gedurende onze verwikkelingen met Venezuela hebben we toch geen oogenblik het gevoel van veiligheid verloren. We wisten, wat we te vreezen hadden en gevoelden ons voldoende beschermd.

Thans verkeeren we als in een onzekeren toestand. Niemand weet eigenlijk, hoe de zaken staan, niemand durft voorspellen, wat en wanneer het einde zal zijn.

L'incertitude est pire que le mal, zeide PASCAL reeds. De onzekerheid omtrent wat ons nog te wachten staat, is dikwijls erger dan het kwaad zelve.

Niemand maakt zich graag noodeloos ongerust.

Om dezen onrust weg te nemen, waar die bestaat, meenen wij het volgende te mogen nederschrijven.

Oogenschijnlijk zou men zeggen, dat de herhaalde Neutraliteits-Proclamatie, de officieële Bekendmaking, dat er gevaar van oorlog is in den geest der Wet, de ambtelijke voorzorgsmaatregelen om duurte en schaarschte van levensmiddelen en brandstoffen te voorkomen, eindelijk niet het minst het druk gedoe van militairen en schepelingen en de voorbereidingsmaatregelen om ons eilandje in staat van tegenweer te stellen, nu juist niet medewerken om de gemoederen tot bedaardheid en kalmte te brengen.

Eerst door de officiëele maatregelen hebben de meeste burgers het ernstige van onzen toestand leeren kennen.

In waarheid, we beleven ernstige tijden. Het zou echter plichtverzuim wezen der Overheden, als Zij nalieten ons hierop te wijzen. Maar juist de ondervinding, dat wij te gelijkertijd hoorden van den ernst van het oogenblik en van de voorzorgsmaatregelen om alle gevaar zooveel mogelijk te keeren, is ons een bewijs, dat de Overheden waken en op alle gebeurlijkheden voorbereid willen zijn. In plaats van onrust moet ons dit een gevoel van kalmte geven, omdat wij overtuigd zijn, dat alles gedaan wordt, wat in de gegeven omstandigheden gedaan kan en moet worden.

Er wordt niet gewacht tot men van gevaar kan spreken, als het reeds waarschijnlijk geworden is en als aanstaande voorzien kan worden, neen! de Overheden hebben hun maatregelen getroffen, nu er nog geen sprake is van een dreigend gevaar, maar alleen van gevaar van oorlog in den geest der Wet. Er kan plotseling iets gebeuren en daarop dient men voorbereid te wezen.

Een vijand, die gewaarschuwd is, is dubbel voorzichtig om niet overvallen te worden.

In dien toestand verkeeren wij. We zijn gewaarschuwd.

Onze toestand is ernstig, maar nog zonder gevaar.

Een oprecht woord van dank aan de Autoriteiten voor hunne goede zorgen, mag hier zeker niet achterwege blijven.

Met Hare Majesteit, Onze, hoog vereerde Koningin, nog lang moge Zij gebieden over Curaçao, herinneren wij ons, „de veelomvattende roeping welke aan ons dapper Indisch leger en onze vloot, alsmede aan het corps bestuursambtenaren is toevertrouwd in ons groote Nederland onder de keerkringen. Wie zoude de talooze offers kunnen vergeten, die daar gebracht zijn en iederen dag opnieuw worden gebracht.... in den dienst van het Vaderland!"

Moge het Vaderland thans hier niet van hen eischen „schitterende wapenfeiten", „daden van zelfverloochening en moed."

Wij zijn reeds hoog dankbaar voor hun stille plichtsbetrachting en verdubbelde waakzaamheid.

De toestand in Nederland.

Bij het beschouwen van den toestand in verschillende landen denken wij, natuurlijk, het eerst aan Nederland. Honderden onzer lieten daar „hunne Ouders" achter, hun broers en zusters en andere familie, terwijl ook eenige Curaçaoënaars een paar kinderen in Nederland hebben op verschillende onderwijsinrichtingen.

Is de toestand daar gevaarlijk?

Niet, voor zoover wij weten.

Als vaststaande mogen wij aannemen, wat hier officiëel is bekend gemaakt.

Dat is 1o., de Neutraliteits-verklaring van Nederland.

2o. De algemeene mobilisatie, gelast door de Koningin.

Hieruit valt alleen af te leiden, dat die leden onzer familie, die nog dienstplichtig waren, onder de wapenen zullen zijn geroepen, en misschien nog een paar oudere lichtingen, waardoor ook personen, laten we veronderstellen tot en met den dertigjarigen leeftijd, weer moesten opkomen.

De Curaçaosche studenten worden in de gewone omstandigheden vrijgesteld van dienst.

Maar bestaat er dan geen gevaar voor onze familieleden, die onder de wapens zijn?

We hebben immers in de telegrammen van den Franschen Kabel gelezen, onder datum van 3 Augustus, dat de Burgemeester van Antwerpen had verklaard, dat de Duitschers LIMBURG waren binnengedrongen? En twee dagen later lazen we, dat er Hollandsch bloed had gestroomd?

Is het mogelijk aan dergelijke berichten, te twijfelen?

Ja, als ze niet bevestigd worden.

En ze werden niet bevestigd. Zijne Excellentie, de Minister van Koloniën, heeft den Gouverneur in kennis gesteld van Holland's neutraliteits verklaring en van de mobilisatie der troepen. Mogen we dan redelijkerwijze veronderstellen, dat wij geheel en al onkundig zouden blijven van het voor ons toch ook zeer gewichtig feit, dat er gevochten was aan onze grenzen?

Officiëel wordt den Gouverneur aangezegd, welke vreemde mogendheden met elkander in oorlog zijn, en men zou verzuimen ons mede te deelen, dat Nederland zelve in oorlog was?

Dat is toch niet aan te nemen.

Zoolang wij niet uit officiëele bron weten, dat Nederland in oorlog is, hebben wij niet de minste reden om te veronderstellen, dat dit wel het geval is. We moeten als vaststaand aannemen: Als Nederland in oorlog was, zouden wij het weten.

Maar al zijn we niet in oorlog met Duitschland, dan kan het Nederlandsche leger toch wel slaags zijn geweest met de Duitschers. Het Duitsche leger moet dan vóór alle oorlogsverklaring, Holland's grondgebied zijn binnengerukt, wat niet zonder protest van de zijde van Nederland kan zijn geschied en zonder dat onze troepen naar de grenzen zijn gestormd om den indringer terug te dringen. Schermutselingen zijn daarbij niet uitgesloten. Als de Duitsche troepen dan het Hollandsch grondgebied niet verder hebben geschonden, behoeft er nog geen oorlogsverklaring gevolgd te zijn.

Best mogelijk, dat het zoo gebeurd is; wie zal het zeggen?

Als er gevochten is in Holland, dat wil dan zeggen in één enkele provincie, op de Oostelijke en Zuidelijke grens, is het zeker niet van langen duur geweest, omdat geen enkel der berichten er iets meer van heeft gemeld. Integendeel, het tooneel van den strijd ligt in België en Frankrijk, niet in Nederland.

Zijn de Duitschers er geweest, dan zal het zich bepaald hebben tot een vlug doortrekken van een klein gedeelte van Zuid Limburg.

Maar, nog een andere veronderstelling is mogelijk:

Van heel het telegram is alleen waar, dat de Duitschers LIMBURG zijn binnengerukt, maar de bijvoeging HOLLAND en al wat er verder over het zich te weer stellen van Nederland en bloedvergieten gesproken wordt is puur journalistiek verzinsel.

Behalve de Hollandsche provincie Limburg bestaat er ook nog een Belgisch Limburg, een stadje op de Belgisch–Duitsche grenzen, dicht bij Verviers en Luik.

Als de Belgische Burgemeester dus van LIMBURG gesproken heeft, kan hij zeer goed het BELGISCHE Limburg bedoeld hebben, maar omdat dit kleine plaatsje aan de journalisten onbekend was, dachten zij aan de meer bekende Nederlandsche provincie Limburg, en fantaseerden er verder op los. Hun toevoegingen zijn op deze manier oorzaak geweest van al onze onrust en angsten.

Best mogelijk derhalve, dat de Duitschers in het geheel niet op Hollandsch grondgebied geweest zijn en de eenige beroering, welke daar heerscht, bestaat in de mobilisatie en het waken van onze troepen aan de grenzen.

Uit andere bladen lezen wij, dat deze mobilisatie in Nederland op 1 Augustus werd afgekondigd, dat op dienzelfden datum de Kamers werden bijeengeroepen in buitengewone zitting en de Chef der Marine Staf van zijn vacantie terugkeerde.

Ten slotte veroorlove men ons een enkele opmerking.

Hoe is het mogelijk, dat zoovele Nederlanders hier in twijfel worden gelaten omtrent den waren toestand in hun vaderland?

Zooals men hierboven lezen kan, moet men met heel veel redeneeren er toe komen, dat in Nederland alles rustig is. Maar misschien zijn er, die er andere beschouwingen op na houden en met onze redeneering geen genoegen nemen. Is het niet mogelijk, dat het Koloniaal Bestuur ambtelijk in Nederland informeert, of er gevochten is, waar en hoe lang?

Dan wisten we ten minste iets met zekerheid.

Of wij in oorlog zijn met Duitschland, behoeft niet eens gevraagd te worden. We herhalen, dat zouden we

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

LVI. Tehuisreis.

(vervolg).

Wij waren op reis gegaan om het hemd van een gelukkig mensch te zoeken, en wij vonden het te Bordeaux in het Franciskanerklooster, in den vorm van een scapulier.— Wat is dat dan toch voor een geheel bizonder iets, een schapulier? Het schapulier is het teeken van een kinderlijk geloof.

Eenigen tijd geleden stond in de Bladen een alleraardigste geschiedenis van kinderlijk geloof.

Een jonge weduwe, naaister van beroep, had een allerliefst kind. Plotseling verloor zij alle werk, verteerde spoedig wat was overgespaard en begon ten slotte honger te lijden. Wat zij ook deed, zij kon maar geen nieuwe bestellingen krijgen, en kwam op zekeren dag opnieuw met ledige handen thuis. Als ze zacht haar deur geopend heeft, ziet zij, hoe haar kleine lieveling in de vensterbank geklommen is en heel ver uit het raam hangt, om den goeden God beter te kunnen zien. Het kind blikt met vertrouwen op naar den Hemel en zegt: „Goede God, geef aan mijn moedertje brood, worst en kaas."

Van schrik bevangen ziet de moeder haar lieve kleine in zulk een gevaarlijke positie. Een enkel geluid, een korte beweging, en als het kind zich omkeert, zal het zijn evenwicht verliezen, en ongetwijfeld zeker uit de vierde verdieping omlaag vallen. Zij nadert, zoo geruischloos mogelijk en omvat het kind plotseling met beide armen stevig vast. Weenend draagt de moeder haar schat ver van deze gevaarlijke plaats en houdt maar niet op haar kind recht innig te kussen.

Daar wordt aan de deur geklopt.

Een elegante, jonge dame komt binnen en bestelt een bruidskleed en heel veel naaiwerk. Zij betaalt onmiddellijk 100 Mark vooruit.

De weduwe is buiten zich zelf van dankbaarheid jegens God. Lachend en weenend snelt zij de stad weer in om brood te koopen, worst en kaas en doet er nog wat koffie bij.

Toen moeder en kind gelukkig naast elkander zaten te eten, en de kleine volop genoot, zeide de moeder; „Ziet ge, dat heeft de goede God ons nu gegeven, omdat gij er zoo mooi om hebt gebeden." Maar de kleine antwoordde: „Om koffie heb ik heelemaal niet gevraagd."

Een kinderlijk geloof siert vooral den man, die reeds ver van zijn kinderjaren af is.

Daar was eens een arme, oude, zieke man, zóó uitgemergeld door de koorts, dat er nog slechts vel en been was over gebleven. Zijn kamer is ijskoud en hij kan de koude niet langer verdragen. Hij ontkleedt zich en begeeft zich te bed. Als hij wat warmer geworden is, neemt hij den rozenkrans van den muur. Nu hij een kruisteeken zal maken, valt het hem in, dat het wijwater in de keuken staat. Hij weet, dat een kruisteeken met wijwater hoogere waarde heeft dan zonder wijwater en hij wil dit kleine verschil van verdiensten niet missen op den dag, als onze goede Moeder Maria onze kerstboom in orde moet maken en opsieren met al onze goede werken; niet een enkel Onze Vader of Wees Gegroetje zal er dan ontbreken. Die oude, afgeleefde, zieke man staat op en sleept zich naar de keuken en keert bibberend van koude terug; maar het wijwater heeft hij nu naast zijn bed gezet.

Dat is het kinderlijk geloof, dat bergen verzet; dat is die kostbare parel, waarover onze Verlosser spreekt, die zuivere, witte, glansende parel.

En de Katholieken hebben twee parelen in hun kroon; behalve die sneeuwwitte hebben ze nog een gitzwarte..... en de zwarte parelen zijn veel zeldzamer, en duurder dan de witte.

Van deze zwarte parel kent de wereld zelfs den naam niet meer..... die zwarte parel, het schoonste sieraad der Katholieken, is het berouw, het berouw over zijne zonden uit liefde tot God.

En wat is het Geluk?

Het geluk is, menschelijker wijze gesproken, een zeer betrekkelijk iets, daar wij ons, overeenkomstig ons verlangen, groot of klein, rijk of arm, tevreden of ontevreden kunnen maken.

Wil men eens echt medelijden hebben met zijn eigen nietige gestalte, kijk dan maar eens naar den Adjudant van het Eerste Garde-regiment. En wilt ge u verbeelden zelf een kerel als een boom te wezen, ga dan naar het panopticum en kijk uit uw hoogte op de dwergen neer. Wil men zich verbeelden rijk te zijn, dan behoeft men slechts dagelijks iets aan de armen te geven; men gevoelt dan, dat men geld genoeg, ja, overvloed heeft.

De arme wordt onnoodig gekweld door zijn armoede, als hij niets weet af te staan voor zijn nog armeren broeder, en de rijke, die geen aalmoezen geeft, zal in het geheel niet weten, hoe rijk hij is. Hij zal beginnen te meenen, dat hij zelf arm is; hij zal vrekkig worden en zoo gekweld worden door hebzucht, dat hij zóó lang zijn vermogen zal zoeken te verdubbelen, tot hij het heelemaal kwijt is.

De aalmoezen zijn de veiligheidskleppen, die ons het rustige bezit onzer schatten verzekeren.

Wordt vervolgd.

Van Curaçao naar New-Orleans

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. B. GRAVENHORST.

Gij ziet dus Himare, dat goud ook wel eens ongeluk kan aanbrengen. Zooals ik u beloofd heb zal ik dus deze reis niet met de Zeemeeuw medegaan, maar hier bij u blijven, met u in deze landstreek rondrijden en de kwartsaders bezichtigen, waarvan gij mij gesproken hebt. Zijn zij van goede kwaliteit, dan zullen wij ons naar het eiland Oro begeven en van daar het werkvolk hierheen brengen om in het kwarts en in de ravijnen het goud op te sporen."

Twee dagen na dit onderhoud verliet de Zeemeeuw de Faroa baai. De kapitein was achtergebleven en had aan zijn plaatsvervanger de noodige instructies medegegeven. Himare had haar vader medegedeeld, dat zij voornemens was met den kapitein de landstreek te gaan bezichtigen en verzocht hem mede te gaan. Mehija voldeed gaarne aan het verzoek van zijne dochter, liet drie van zijne beste telgangers opvangen en vertrok met Himare en den kapitein naar het binnenland. Men reed gewoonlijk van zes tot negen uur 's morgens de landstreek

zeker weten, als het zoo was.

Maar, of onze familiebetrekkingen te lijden hebben gehad, dat zouden we zoo gaarne weten. Is er bloed gevloeid in Nederland, of niet? Een enkel telegrammetje kan hier den angst en onrust wegnemen van velen.

IN BELGIE.

Voor zoover wij de telegrammen vertrouwen kunnen, weten wij, dat de Duitschers 3 Augustus België zijn binnengedrongen en zijn opgerukt tegen Luik.

De Belgen hadden evenals de Hollanders sinds 1 Augustus hun troepen gemobiliseerd en waren gevechtklaar. De Kamers voteerden 40 000 000 voor de onkosten, de Koning zou in eigen persoon aan het hoofd der troepen staan.

Bij het eerste treffen sloegen de Belgen de Duitschers terug naar Verviers. Later lezen wij, dat zij teruggedrongen werden tot Vise, dat is heel dicht bij Maastricht en onmiddellijk bij de Hollandsche grens. Reeds vijf dagen lang hielden de Belgen stand en weerstonden de Duitschers, die zeer veel verliezen leden. Sommige berichten spreken van 25 000, andere van 10.000. Ook nabij Spa werd gevochten.

Dat ligt weer lager en ook aan de spoorlijn. De telegrammen weten te vertellen, dat de Duitschers zich meester hadden gemaakt van de treinen om daarmede op snelle wijze hun troepen te vervoeren. De treinen waren geblindeerd, verschanst tegen het schieten, en aan weerszijden reden cyclisten op motors.

De koning van België en ook die van Engeland heeft geprotesteerd tegen deze schending van grondgebied, maar de Keizer antwoordde, dat hij zich niet zou laten weerhouden van wat hij strategisch meende te moeten uitvoeren. Ten slotte verklaarde hij aan België den oorlog. Engeland zal België bijspringen.

Ook Frankrijk zou hulptroepen zenden. Geheel Europa heeft het oog op België gevestigd, het schijnt dat dáár de beslissende slag geslagen moet worden. De Duitschers hadden volstrekt niet gerekend op zulk een hardnekkigen tegenstand. Hun klein veldgeschut, dat zij inderhaast hebben kunnen meevoeren, weegt niet op tegen het zware geschut der Luiksche forten. Over het algemeen lijden de Duitschers verschrikkelijke verliezen. De Belgen verloren ook wel, maar niet in vergelijking met de Duitschers.

De Kroonprins is in eigen persoon met een hulpleger komen opdagen om Luik te verpletteren. Men spreekt van een leger van 100.000 man. Geen enkel telegram heeft echter iets medegedeeld omtrent eenige overwinning der Duitschers, of het moet dan zijn de verovering van een tweetal forten nabij Luik en het vermorselen van kleine Belgische troepen.

De Belgen blijken de helden van Europa en toonen de hooge waarde van een klein maar energiek volk.

Voor Nederland is dat heldhaftig standhouden der Belgen van buitengewoon groote beteekenis. Reeds werd in de telegrammen gesproken van het moeten inboeten onzer Souvereiniteit, als België verliezen zou. Maar nu België reeds zoo lang met heldenkracht heeft stand gehouden heeft het zijn eigen Souvereiniteit gewaarborgd en kan ook Nederland gerust zijn.

IN LUXEMBURG.

Den gedachtengang volgend, die door den Franschen Kabel wordt aangegeven, zijn de Duitschers per trein het Groot Hertogdom binnengereden. De hoofdstad ligt aan de zelfde lijn Luik-Aken. Op het protest van de Groot Hertogin werd eenvoudig geantwoord, dat zij de treinen, het spoor en de bruggen noodig hadden. Ze vernielden de bruggen, waar zij het noodig oordeelden, om de verbindingen voor hun vervolgers te verbreken, en namen de hoofdstad in bezit.

IN FRANKRIJK.

Toen Frankrijk zijn troepen mobiliseerde om Rusland te helpen, werd ook aan Frankrijk de oorlog verklaard.

De Duitsche troepen wilden door België heen Frankrijk bereiken. Het Duitsche leger heeft zich in België minstens in drieën verdeeld. Een gedeelte hield de hoofdkracht van België geconcentreerd om Luik en trachtte de Belgen nog wat hooger op te lokken, wat verder van de Zuidergrenzen, door een tegentocht naar Vise, terwijl het tweede gedeelte zoo snel mogelijk doortrok naar Luxemburg en het derde naar Namen. In Arlon (België) werd gekampeerd.

Van deze plaats ziet men de spoorlijn zich verdeelen naar Luxemburg en Longwij.

In beide plaatsen werd door de Duitschers gevochten. De tweede divisie, voor Luxemburg bestemd, heeft zich in Arlon opnieuw weer onderverdeeld en is gegaan naar Longwij. en Luxemburg.

Op verschillende plaatsen werd Frankrijk binnengerukt door 200.000 Duitschers. De eerste slagen hadden te Longwij en Nancy plaats reeds den 3den Augustus, dat is denzelfden dag, dat 's avonds om elf uur Baron Schön, de Fransche ambassadeur, Berlijn verliet, denzelfden dag ook dat de Duitschers in België vielen. Ze zijn dus zeker per trein gegaan.

Frankrijk beklaagt zich, dat Duitsche troepen zijn grondgebied betraden vóór dat de oorlog verklaard was.

Het terrein van den strijd is een herhaling van den oorlog van 70. Opnieuw lezen we de namen van Nancy, Epinal, Lunerville, Reims. In al deze plaatsen werd opnieuw gestreden, maar de berichten zijn nog te verward om ze te kunnen verwerken.

IN DUITSCHLAND.

De Franschen trachtten het eerst van alles hun lievelingsdroom te verwezenlijken en zich weer meester te maken van de hun in 70 ontnomen provincie Elzas-Lotharingen. Met 75.000 man trokken ze over de grenzen en namen reeds bezit van Colmar, Muhlhausen en Sarreburg.

De berichten over dit alles loopen tot 9 Augustus.

Wat er van waar is, weten we niet. Ook niet, of de Duitschers werkelijk hun hoofdmacht tegen Frankrijk zullen keeren en van het tegenhouden der Russen slechts bijwerk maken.

Die waren al heel gauw in Johannesburg, 100 K. M. over de Oostelijke grens van Duitschland. Ze wilden ook Memel nemen, maar stiettten daar het hoofd tegen de Duitschers, die hen terugsloegen.

OOSTENRIJK EN SERVIË

vechten nog steeds alleen; Servië wordt slechts geholpen door Montenegro. Maar beide Staten nemen in hunne bergen zulk een mooie positie in, dat zij reeds dagen lang weerstand kunnen bieden. Oostenrijk belegert Semandria, maar heeft deze stad niet kunnen nemen doch moest terugtrekken.

Oostenrijk heeft zijne troepen met die van Duitschland vereenigd en schijnt met succes de Russen te weerstaan. Middelerwijl trokken de Russen Oostenrijk binnen en dwongen het, zijne krachten nog meer te verdeelen.

OP ZEE

is het voordeel volgens den Kabel aan Engeland, Rusland, Frankrijk, Zweden en Denemarken die allen samenspannen om de Duitsche vloot te vernielen. In de Baltische, in de Noord, in de Middellandsche en Adriatische Zee is hun dat ten deele gelukt. Alles te samen zou Duitschland reeds 20 schepen verloren hebben.

DE KRIJGSMACHT
DER
Oorlogvoerende Mogendheden.

Uit de gegevens dezer dagen gepubliceerd door *El Boletin Comercial* geven wij hieronder een overzicht van de krijgsmacht der oorlogvoerende mogendheden.

De landmacht.

Deze wordt verdeeld, 1o het *staande* leger, dat altijd onder de wapenen is, 2o de *reserve troepen*, die binnen zeer korten tijd onder de wapenen kunnen geroepen worden en voldoende wapenoefening gehad hebben, en 3o de *landstorm*, dat zijn troepen tot het 45e levensjaar, die voor den strijd weinig of geen waarde bezitten.

Der Triple Aliance.

	staande leger	reserve	landstorm
Duitschland	870 000	4 430 000	1 000 000
Oostenrijk	890 000	1 610 000	3 000 000
Italië	275 000	1 500 000	2 000 000

Der Triple Entente.

Engeland	254 500	466 500	2000 000
Rusland	1200 000	3300 000	5000 000
Frankrijk	720 000	8280 000	1000 000

De Zeemacht der Triple Aliance.

Duitschland.

Moderne pantserschepen	19
Oud-model „	20
Gepantserde kruisers	7
Kruisers 1ste klas	9
„ 2de „	6
„ 3de „	39
Kanonneerbooten	7
Torpedobooten	47
Torpedovernielers	141
Onderzeeërs	30
Totaal	325

met een gezamelijke bemanning van 176.783 koppen.

Oostenrijk.

Moderne pantserschepen.	4
Oud-model „	9
Kruisers 1e klas.	3
„ 2e „	2
„ 3e „	7
Kanonneerbooten.	3
Torpedobooten.	58
Torpedovernielers.	18
Onderzeeërs.	15
Totaal:	114

Met een bemanning van 17,581 koppen.

Italie.

Pantserschepen.	16
Kruisers, 1e, 2e, en 3e klas.	20
Kanonneerbooten, Torpedobooten Torpedovernielers, Onderzeeërs.	133
Totaal:	169

Bemanning: 33,095 koppen.

Zeemacht
DER TRIPLE ENTENTE.

Engeland.

Moderne pantserschepen.	29
Oud-model „	38
Gepantserde kruisers.	10
Kruisers, 1e klas	42
„ 2e „	37
„ 3e „	33
Kanonneerbooten	10
Torpedobooten	58
„ vernielers	227
Onderzeeërs	85
Totaal:	569

Met een bemanning van 137,500 koppen en een marine-reserve van 26,200 man.

Frankrijk.

Moderne pantserschepen	17
Oud-model	15
Kruisers, 1e klas	18
„ 2e „	4
„ 3e „	9
Kanonneerbooten	6
Torpedobooten	173
„ vernielers	87
Onderzeeërs	90
Totaal:	419

Bemanning: 60,621 koppen.

Rusland.

Moderne pantserschepen	9
Oud-model „	8
Gepantserde kruisers	4
Kruisers, 1e klas	6
„ 2e „	6
„ 3e „	3
Kanonneerbooten	8
Torpedobooten	23
„ vernielers	105
Onderzeeërs	48
Totaal:	220

Met een bemanning van 52,463 koppen en een aanzienlijke reserve.

RAPPORT

VAN DEN HEER

H. J. COHEN HENRIQUEZ.

Algemeene Beschouwingen.

Behalve de punten waaromtrent in vorenstaand rapport gezegd is, dat zij bij de algemeene beschouwingen behandeld zullen worden, welke punten de navolgende zijn:

1o. het invoeren van een handelsmerk ter keuring van de hoeden;

2o. de eischen gesteld door de mode;

3o. de verkoop in Duitschland van stroohoeden onder de benaming „Panama";

4o. de wenken in Hamburg ontvangen omtrent het bleeken van Panamahoeden;

5o. voorstel betreffende de kosten verbonden aan de proeven op uitgebreider schaal te nemen door Mejuffrouw Dr J. van Amstel;

6o. de klachten te New-York vernomen omtrent de afwerking van onze stapelhoeden,

meen ik, dat het ook zijn nut zal kunnen hebben mijne opmerkingen te kennen te geven betreffende:

a. de klachten in Europa en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika vernomen ten opzichte van de onnauwkeurige uitvoering van bestellingen;

b. de mij opgedragen proeforders;

c. de meeningen in Europa en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika verkondigd betreffende de toekomst van onze hoeden;

d de wenschelijkheid tot het oprichten van coöperatieve vereenigingen;

e. de wenschelijkheid door fabrikanten en handelaren in Duitschland betoogd om de hoeden gebleekt en geplet te ontvangen;

f. het opzenden van een compleete collectie stroohoeden, ter permanente uitstalling in de „Nederlandsche Monsterkamer" te Johannesburg.

Ik zal dan overgaan tot het behandelen van vorengenoemde punten in de aangegeven volgorde.

Het invoeren van een handelsmerk ter keuring van de hoeden en het oprichten van Coöperatieve vereenigingen. **)

Reeds in de Algemeene Vergadering van de Curaçaosche Landbouwmaatschappij van den 29n April 1909 werd de wenschelijkheid betoogd, maatregelen te nemen tegen den verkoop van slecht afgewerkte hoeden.

Met het oog op de slechte gevolgen die het opkoopen en uitvoeren van minderwaardige producten noodwendig voor de Industrie hebben moest, werd toen het denkbeeld geopperd een gouvernementskeur uit te lokken, ten einde aan het kwaad een einde te maken.

De vele klachten die vernomen werden, waren van dien aard, dat men toen al begon te vreezen, dat onze industrie in de naaste toekomst in het buitenland geheel in discrediet zou geraken, alhoewel volgens de bewering van anderen, vroeger, toen door het Bestuur niets voor de industrie werd gedaan, veel geld werd verdiend, zoowel door de opkoopers van het artikel, als door de vlechtsters. Van klachten was er nooit sprake. Dit moge waar zijn geweest, maar men moet niet vergeten, dat de vooruitgang op het gebied van de vlechtindustrie in andere landen sedert zeer groot is geweest. Zelfs worden nu in Europa hoeden gevlochten uit stroo, betrokken uit de Zuid-Amerikaansche Republieken, zoodat men thans bij machte is een goed afgewerkt artikel te leveren tegen schappelijke prijzen.

Ook op de Philippijnen heeft de vlechtindustrie een zeer groote vlucht genomen.

Hoeden, uit allerlei soort stroo gevlochten, worden tegenwoordig op de markt gebracht en overal wordt naar verbetering gestreefd.

Ongelukkigerwijs gaat het hier anders toe, niettegenstaande de industrie thans een veel hoogeren trap van volmaking heeft bereikt, en men in staat is veel beter artikel te leveren dan vroeger.

Wat de oorzaak hiervan is ligt nogal voor de hand: oneerlijke concurrentie der opkoopers eenerzijds en slechte geldelijke conditie der vlechtsters anderzijds.

Het laat zich wel begrijpen, dat zoolang de vlechtsters in de gele-

---

** In aanmerking genomen het verband dat tusschen deze twee punten bestaat, worden zij niet afzonderlijk maar gezamenlijk behandeld.

---

door, stapte dan af bij familie of goede kennissen, at van hetgeen de pot verschafte, rustte eenige uren in een hangmat uit en maakte des namiddags wandelingen in de omstreken der woningen. Bij het vallen van den avond was het onveilig ongewapend en met een klein personeel zich ver van huis te begeven, aangezien de arme Indianen, Kosinos genaamd, alsdan op roof uitgingen en zich niet ontzagen de wandelaars van alles, wat zij bij zich hadden, te berooven. De kapitein en Himare zorgden dan ook, voor dat de zon onderging, tehuis te zijn. Des avonds vermaakte de jeugd zich met het spelen op de trompa, het dansen, het om het hardst loopen en het verbergen van het een of ander, dat door de personen van het gezelschap moest gevonden worden. Omstreeks negen uur zocht een ieder zijn hangmat op om zich ter ruste te begeven en des morgens, met het aanbreken van den dag op te staan, bij het melken der koeien tegenwoordig te zijn en vervolgens de dikke melk van de huismoeder te ontvangen in stede van koffie.

De hoofdman Mebija met dochter en schoonzoon begaven zich dan, na het gebruiken der dikke melk en het eten van koud vleesch met pannekoeken, van Turksche tarwe vervaardigd, weder op reis en stapten als de zon te heet werd, bij den een of anderen kennis af. Aldus trok men met kleine dagreizen de landstreek door.

In de omstreken van den Carpintero berg gekomen, wees Himare, reeds in de verte, den kapitein de lange strepen van witte steenen aan, waarover zij hem vroeger gesproken had. Een half uur later was de plaats bereikt, waar honderden kwartsaders den grond van het Z. O. naar het N. W. doorsneden. Men was verbaasd over de groote hoeveelheid kwartsaders, die, in deze streek werden aangetroffen en allen in dezelfde richting liepen als op het eiland Oro. Na ruim een half uur langs en over deze kwartsaders gereden te hebben, die, uiterlijk gezien, van goede qualiteit schenen te zijn, stapte men af onder een groote Irouaboom en men deed zich aan zijne overheerlijke vruchten te goed. Men zorgde weder vóór het warmste gedeelte van den dag bij een gastvrijen Indiaan onder dak te komen, waar men overnachtte en den volgenden dag weder vertrok. Zoo was men eens bij den beruchten hoofdman, Hareinpara genaamd, afgestapt, die door zijn dapperheid en wreedheid zeer gevreesd was.

Met den kapitein zeer bevriend zijnde, had hij de reizigers bij een bron aangetroffen en hun dringend verzocht een paar dagen bij hem te komen doorbrengen. Als een staaltje van zijn dapperheid vertelde hij op een avond, toen men gezellig bij een groot vuur zat te praten, dat, een maand geleden, twee zijner zusters naar een bron gaande om drinkwater te halen, door twee Indiaansche visschers grovelijk waren beleedigd

De meisjes waren schreiende te huis gekomen en hadden hem verzocht de beide visschers daarvoor te straffen.

Verwoed over deze verregaande oneerbiedigheid tegenover de zusters van een hoofdman, begaf hij zich twee dagen na het gebeurde, des nachts, vergezeld van een zijner herders, naar het zeestrand, waar de beide visschers in een ellendige hut woonden en bond deze beide lieden, die in een vasten slaap gedompeld waren, met de hulp van den herder in een oogwenk zoo vast in hunne hangmatten, dat zij er niet uit konden komen, haalde vervolgens, na hun wakker geschud te hebben en hun het onbehoorlijke van hun gedrag onder de oogen gebracht te hebben, een dolk uit zijn gordel waarmede hij hun de beide oogen uitstak en den buik opensneed.

De hangmatten werden vervolgens door hem los gemaakt en met de stervenden in zee geworpen.

Na dit verhaal werd door de gastvrouw het avondmaal rondgedeeld, waarvan de gasten met genoegen gebruik maakten. De vuren, welke voor de hutten brandden en daar des avonds de plaats van lampen vervangen, waren half uitgedoofd, zoodat de gastheer het voorstel deed dat een ieder naar zijn hangmat zou gaan en zich ter ruste zoude begeven. Voor de reizigers was een hut in orde gebracht, waarin drie hangmatten opgehangen waren. Himare was echter door het verhaal van den hoofdman Hareinpara zoo ontsteld en angstig geworden, dat zij zich volstrekt niet ter ruste wilde begeven en aan den kapitein en haar vader voorstelde, op eenigen afstand van de hut onder een boom te gaan liggen. Hieraan wilde haar vader geen gehoor geven, omdat deze handelwijs argwaan wekken, of vrees voor den gastheer zoude verraden en aanleiding tot groote onaangenaamheden zoude kunnen geven. Hij stelde echter Himare gerust en verzekerde haar, dat hij niet slapen zoude en de wacht voor de deur der hut zou houden.

Himare en de kapitein begaven zich toen te bed, terwijl Mehija op een blok hout, bij den ingang der hut, plaats nam en een sigaar opstak om door den rook, zoo als hij beweerde, de booze geesten te verdrijven.

De stilte van den nacht werd slechts door het geloei der koeien, die rondom de hutten gelegerd waren, afgebroken en met het krieken van den dag zadelden de reizigers hunne paarden om, na het gebruik der dikke melk, weder de reis te vervolgen. Nadat men den gastheer voor het vriendelijk onthaal bedankt had, steeg men te paard en reed naar het Kohoro dal heen. Op weg daarheen vernam men dat de koorts daar vele slachtoffers ten grave had gesleept en nog verschrikkelijk onder de bewoners van die landstreek woedde. De ellende die de reizigers daar te zien kregen, was dan ook waarlijk ontzettend. Eenige huisgezinnen waren geheel uitgestorven en de lijken der laatst overledenen waren niet begraven en in de hutten tot bederf overgegaan. Men had in het begin van de ziekte zooveel mogelijk elkander geholpen en de lijken begraven, doch toen de epidémie zulk een omvang aannam en het einde meestal de dood was, liet men elk huisgezin voor zichzelf zorgen en bleven de lijken onbegraven. Zij, die nog gezond waren, hadden door honger en gebrek zoodanig geleden, dat zij te zwak en uitgeput waren om een graf te delven. De stinkvogels zaten dan ook overal in en buiten de hutten op de lijken te azen, en de lucht was in de nabijheid der hutten verpest van den stank.

Wordt vervolgd.

genheid zijn hunne hoeden te verkoopen, al zijn zij slecht gevlochten, er aan de afwerking niet veel zorg zal worden besteed.

Ik heb hier meer speciaal het oog op de stapelhoeden.

Over het algemeen kennen de vlechsters haar eigen belang nog niet, en begrijpen zij niet voldoende, dat het vlechten van hoofddeksels van betere kwaliteit dan de gewone stapelhoeden, hoogere verdiensten voor haar zal afwerpen.

Armoede en geldgebrek dragen het hunne er toe bij, dat de groote massa zich enkel toelegt op het vlechten van hoeden, die in één dag kunnen worden afgewerkt, en dat het vervaardigen van betere producten die 1½ à 2 dagen in beslag nemen, zeer verwaarloosd wordt.

De behoefte aan eene gouvernementekeur laat zich dan ook meer gevoelen ten opzichte van de stapelhoeden, dan van de middelsoort- en fijne hoeden.

Met betrekking tot de twee laatstgenoemde soorten komen, voor zoover mij bekend, geene klachten voor, tenminste niet wat het vlechtwerk betreft.

In hoeverre het invoeren van een handelsmerk de gewenschte resultaten zal hebben, zonder dat de handel te zeer aan banden wordt gelegd, is moeilijk te zeggen zonder voorafgaande grondige studie.

Het aanstellen van geheel onpartijdige, ter zake kundige keurmeesteressen is reeds op zich zelf zeer moeilijk, terwijl de wijze waarop de keuring zal moeten worden geschieden, evenmin gemakkelijk te bepalen is. Verder zal het ongetwijfeld verderfelijke gevolgen voor de industrie hebben, indien de keur, wanneer zij eenmaal in het leven mocht zijn geroepen, ingetrokken zal moeten worden.

Hoewel ik, zoowel in het belang van de producenten als van de exporteurs, ten volle de noodzakelijkheid inzie van, het nemen van maatregelen ter voorkoming dat slecht afgewerkte hoeden op de markt worden gebracht, zou ik toch, met het oog op de daarmede gepaard gaande en m. i. bijna onoverkomelijke bezwaren, dit punt niet in mijn rapport ter sprake hebben gebracht, ware het niet dat men mij van vele zijden nog al dikwijls verzocht heeft om een middel tegen het kwaad aan de hand te doen.

In voldoening aan die verzoeken en ter verkrijging, zooveel mogelijk, van gegevens op deze aangelegenheid betrekking hebbende, meen ik te moeten voorstellen eene commissie uit den handelstand te benoemen ter bestudeering van de zaak en het advies van de Kamer van Koophandel in te winnen.

Alvorens van dit onderwerp af te stappen, zij het mij vergund, als mijne bescheiden meening te kennen te geven, dat het oprichten van coöperatieve vereenigingen veel zal kunnen bijdragen tot het verbeteren van den toestand, daar zulks zoowel de vlechtsters als de opkoopers en exporteurs ten goede zal kunnen komen en misschien zelfs het invoeren van een handelsmerk overbodig zal doen worden.

De samenwerking die door dergelijke vereenigingen als eerste eisch gesteld wordt, zal ten gevolge hebben, dat er meer voeling ontstaat tusschen producenten en handelaren, waardoor er vanzelf een betere controle op de hoedanigheid van het geleverde werk zal kunnen worden uitgeoefend.

De ondervinding in andere landen opgedaan, heeft geleerd, dat coöperatieve vereenigingen altijd in meerdere of mindere mate welvaart onder de bevolking hebben gebracht, mits zij goed georganiseerd zijn, want daarvan hangt alles af. Mijn bestek laat mij niet toe verder op dit punt in te gaan. Indien het denkbeeld instemmig mocht verwerven, zal bij de samenstelling van de statuten, elk punt van eenig belang grondig moeten worden overwogen.

De eischen gesteld door de mode.

Het is mij op mijn reis gebleken, dat een van de voornaamste factoren, ter verkrijging, dat onze hoeden in den vreemde geregeld en tegen goede prijzen van de hand zouden kunnen worden gedaan, hierin bestaat, dat men volle aandacht schenkt aan de eischen door de mode gesteld en men zich streng aan die eischen houdt. Vroeger nam men er genoegen mede, dat de Hipihapa hoeden steeds in een en denzelfden vorm werden gevlochten.

De Panamahoeden waren evenmin aan modegrillen onderhevig.

Het was enkel te doen om gedurende de heete zomerdagen een hoed te hebben die zoo licht mogelijk was en het hoofd frisch hield.

Nu echter in verschillende Europeesche landen uit allerlei soorten stroo en in zeer van elkander afwijkende modellen hoeden vervaardigd worden, is men ook aan de Hipihapa- en Panamahoeden meerdere eischen gaan stellen, vooral daar men wist dat aan die eischen betrekkelijk gemakkelijk uitvoering kan worden gegeven, daar fabrikanten en handelaren steeds weten wat de mode zijn zal in het komende seizoen, wat trouwens ook in de vakbladen bekend wordt gemaakt

Vooropgesteld, dat nooit uit het oog mag worden verloren, dat men de mode niet dwingen kan, zal men ook hier aan hare grillen kunnen voldoen.

Daartoe is m. i. noodig:

1o. mindere toegevenheid zijdens de opkoopers ten opzichte van de vlechtsters;

2o. strikte uitvoering van gegevens verstrekt door de buitenlandsche handelaren aan hunne agenten alhier;

3o. bekendmaking van die gegevens in de verschillende districten;

4o. betrachting van die gegevens bij het onderwijs op de verschillende cursussen;

5o. tentoonstelling in de verschillende districten van monsters van de gewilde hoeden, met aanwijzing van de prijzen die zij zullen opbrengen;

6o. aanschaffing van houten vormen ten dienste van de cursussen en

7o. abonnement op eenige vakbladen, die de heerschende mode met de noodige bijzonderheden aangeven.

Berichten uit de Kolonie.

Neutraliteits-Proclamatie.

Gelezen het op 13 Augustus 1914 ontvangen telegram van den Minister van Koloniën; brengt de Gouverneur van Curaçao ter kennis van ieder, dien zulks aangaat, dat ter inachtneming en handhaving eener volkomen onzijdigheid gedurende de oorlogen, uitgebroken tusschen de met Nederland bevriende mogendheden 1o Groot-Brittannië en Duitschland en 2o België en Duitschland, de volgende bepalingen zijn vastgesteld.

Volgen de bepalingen verleden week in ons blad gepubliceerd.

De Stemming

onder de bevolking is over het algemeen erg geanimeerd. De Jantjes brachten de Marseillaise en Zondag wat roerigheid in door in troepjes langs onze straten te zingen van den ZEGEPRAAL.

De Eerste schrik.

Woensdagmorgen was er aan beide zijden van de haven heel wat volk op de been. Er lagen twee Duitsche schepen buitengaats, en een ervan was een heel groot oorlogsschip. De loods en de stoomsloep van ons oorlogsschip gingen naar buiten en na wat over en weer gepraat, waarvan wij hier aan wal niets verstonden, kwam de kolos binnen. Er werd niet gesalueerd. Zeker om de bevolking niet noodeloos aan 't schrikken te brengen bij het dreunen den kanonnen.

Het oorlogschip bleek te zijn de Duitsche kruiser *Karlsruhe* 139 M. lang, 13.7 M. diep, met een diepgang van 5,2 M. Het was bewapend met 12 kanonnen van 10½ en 2 militrailleuses, en 2 torpedolanceerbuizen. Het werd in 1912 in de vaart gebracht. Het pantser is 101 mM. dik.

Erg vriendelijk zal de Duitscher de houding onzer bevolking niet gevonden hebben, maar wij wisten in het begin ook niet, wat wij aan hem hadden. Onze telegrafische berichten zijn altijd een paar dagen oud en in dien tusschentijd kan er heel wat gebeuren.

Schrik op Schrik.

De Duitscher was omstreeks zeven uur binnengeloopen en een paar uur later werd overal verteld, dat 5 Franschen hem op de hielen zaten.

De rest van het verhaal moet men ons schenken.

Tegen elf uur kwam de langverwachte Peruaansche torpedovernieler *Teniente Rodriguez* in het gezicht onzer haven.

Of de drie staande banen van zijn vlag, rood, wit, rood, aanleiding hadden gegeven voor de bevlieging der Franschen, weten we niet. Maar ook deze eerste intrede van een vermeend vriend ging met stillen trom. Wel waren de snelvuurkanonnen ten salueering gereed gemaakt op het fort, maar werden na onderling goedvinden weer dicht gedekt.

De Peruaan vertrok Donderdagmiddag twee uur.

Hopen we, dat hij zijn visite nog eens zal hervatten in kalmer tijden.

Met gedoofd licht.

Het was bepaald een treurig gezicht, Woensdagavond, toen het groote, Duitsche oorlogschip, na 12 uur in onze haven verbleven te zijn, met uitgedoofde lichten weer zee koos.

Dat moet toch een erg *unheimisch* gevoel zijn, zoo zonder licht het donkere onbestemde in te varen, niet wetend, wat u binnen weinige uren te wachten staat.

De Fransche Kabel.

Is daar nu niets aan te doen?

In deze hoogst ernstige omstandigheden is onze kolonie zoo goed als zonder kabelverbinding, terwijl er een pracht van draadloos station ten onzen dienste staat.

Toch worden er nog maar geen draadlooze berichten openbaar gemaakt.

Hoe zit dat nu?

Mag dat niet? Of kan dat niet?

We kunnen ons toch niet gebonden rekenen door een gebroken kabel!

Moeten we nu maar lijdelijk toezien tot medio October, als de zijlijn Sto Domingo-Puerto Rico zal zijn klaar gekomen!

Dat is toch al te mal!

Op Curaçao is alles exceptioneel.

Vooral onze oude contracten met Buitenlandsche Maatschappijen.

Als de *Cable Français* reeds meer dan vier maanden achtereen niet meer geeft dan een hoogst gebrekkige, telkens onderbroken verbinding met het Buitenland, is dunkt ons, het Gouvernement ook niet langer gehouden aan het nakomen van het contract van zijn kant.

We hebben geen verbinding, dan zijn we ook niet langer gebonden.

Een zekere en snelle verbinding met Nederland is thans een gebiedende eisch van het oogenblik.

Ruwe olie als brandstof.

Bij de binnenkort te verwachten uitbreiding van het scheepvaartverkeer in de Caraïbische Zee ten gevolge van de openstelling van het Panama-kanaal, in verband met de omstandigheid, dat door de stoomvaart in steeds toenemende mate van vloeibare brandstof instede van steenkolen gebruik wordt gemaakt, is het te voorzien, dat eerlang de behoefte aan opslagplaatsen van vloeibare brandstof zich in deze streken zal doen gevoelen.

Ten einde te voorkomen dat men aan een andere haven in West-Indië de voorkeur geeft boven Curaçao om het invoerrecht, dat er volgens de bestaande verordening hier op de vloeibare brandstof en op machinerieën, die er voor het bedrijf noodig zijn, moet worden geheven, wordt voorgesteld, dat recht af te schaffen.

De thans voorgestelde vrijstellingen liggen overigens geheel in de lijn van onze fiscale wetgeving, die zoowel steenkolen als de machinerieën van verschillende bedrijven onbelast laat.

De Gouverneur vestigt er de aandacht op, dat de tariefpost „petroleum" onveranderd behouden blijft, aangezien daaronder alleen wordt verstaan petroleum voor verlichting.

Vrijgesteld worden alleen de ruwe olie, die als brandstof gebruikt, en het petroleum residu.

Kolenstation Curaçao.

Onze haven werd een tijdje geleden aangedaan door het Engelsch SS. „Rio Pallaresa," komende van Santos, op weg naar Galveston. Zij behoort aan eene Engelsche reederij, die besloten heeft hare booten voortaan naar Curaçao te sturen om te bunkeren, daar onze haven meer faciliteiten aanbiedt dan de andere omliggende eilanden. De kaptein was uiterst tevreden over de bediening.

De „Dronning Olga" van de „Seeberg Steamship Line Inc." heeft onlangs ook kolen ingenomen bij de firma S. E. L. Maduro & Sons.

Beide maatschappijen zijn onder contract met deze firma voor het leveren van kolen.

Op 8 dezer vielen 3 booten onze haven binnen: Hr. Ms. pantserschepen „Heemskerck" en „Kortenaer" en het Italiaansche SS. „Bologna." Alle drie werden op denzelfden dag van kolen en water voorzien en alles liep vlot af.

Ook Woensdag ll. liepen weer 3 stoomers onze haven binnen: de Duitsche kruiser „Karlsruhe," de Peruaansche torpedoboot „Teniente Rodriguez" en de Amerikaansche boot „Philadelphia." Allen werden door de firma Maduro gebunkerd, en vooral de Duitsche Commandant, die eene groote hoeveelheid innam, en die met spoed moest vertrekken, was zeer voldaan. Hij reikte dan ook een attest aan de firma uit, na het innemen van kolen, water, olie, enz., waarin hij zijne tevredenheid en dankbaarheid uitdrukt voor den aan hem met snelheid bewezen dienst.

Van St. Eustatius

ontvingen we goede berichten.

De Arubaansche familie woont in een afzonderlijk huisje. Voor de overigen zullen er gebouwd worden 4 huizen voor 10 families, voor elke familie 2 afzonderlijke kamers.

De arbeiders schijnen tevreden en verdienen thans 85 cts. per dag. Dit loon zal waarschijnlijk spoedig stijgen tot 1 Gld. Ze worden zeer goed behandeld door den Administrateur CHAS A. WILDE en ze werken ook niet te lang; van 's morgens 7 tot 's avonds 5, met de noodige rusttijden.

Vreemdenlegioen.

Dankbaar vermelden wij, dat de op ons eiland vertoevende Venezolanen en Syriërs, zich vrijwillig hebben aangeboden om, als de nood aan den man komt, voor Curaçao ten strijde te trekken.

Dit prachtig aanbod wordt algemeen zeer hoog gewaardeerd.

Het vreemdenlegioen is het legioen van eer.

Onze hulde aan de Dapperen!

Ontwerpen.

IN NAAM DER KONINGIN!

De Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is te bepalen, dat in tijden van oorlog of oorlogsgevaar, als er schaarschte van levensmiddelen dreigt, bepaalde levensmiddelen niet boven zekeren prijs mogen worden verkocht, en dat op den in de kolonie aanwezigen voorraad levensmiddelen beslag kan worden gelegd, ten einde die aan de bevolking te verkoopen of uit te deelen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van artikel 50 van het regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In tijden van oorlog of oorlogsgevaar kan, op Curaçao de Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, en op de andere eilanden der kolonie de Gezaghebber, den Raad van Politie gehoord, als er schaarschte van levensmiddelen dreigt, voor schrijven, dat bepaalde voedingsmiddelen niet boven zekeren prijs mogen worden verkocht, en, op den op het betrokken eiland aanwezigen voorraad voedingsmiddelen beslag doen leggen, ten einde die aan de bevolking te verkoopen of uit te deelen.

De bepaling van den prijs, waarboven de levensmiddelen niet mogen worden verkocht, en de inbeslagneming geschieden, nadat de Gouverneur of de Gezaghebber zich omtrent de waarde der levensmiddelen heeft doen voorlichten door een daartoe door hem te benoemen commissie van minstens drie personen.

De inbeslagneeming der levensmiddelen geschiedt tegen behoorlijke schadeloosstelling.

Waar zulks noodig is, kunnen tot bovenomschreven doel op Curaçao, in tegenwoordigheid van den Procureur-generaal, of van iemand daartoe door hem aangewezen, en op de andere eilanden der kolonie, in tegenwoordigheid van den Officier van Justitie of van den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht, de winkels, pakhuizen of woningen tegen den zin van den winkelier, koopman of bewoner worden binnengetreden.

Artikel 2.

Hij, die in het geval, in art. 1, lid 1, voorzien levensmiddelen verkoopt boven den door den Gouverneur of den Gezaghebber bepaalden prijs, of die in het geval, in art. 1, lid 4, voorzien, het binnentreden der winkels, pakhuizen of woningen of de inbeslagneming der levensmiddelen bemoeilijkt, tegenwerkt of verhindert, wordt gestraft met eene geldboete van drie tot driehonderd gulden.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatie-blad, waarin zij is geplaatst.

Memorie van toelichting.

Reeds nu, na de eerste berichten omtrent de vijandelijkheden, uitgebroken tusschen verscheidene Europesche mogendheden, is de prijs van verscheidene levensmiddelen aanmerkelijk gestegen. In tijd van oorlog of oorlogsgevaar zal, mogelijk met zekerheid is te voorzien, de prijs der levensmiddelen tot exorbitante hoogte opgevoerd worden, de speculatie in de levensmiddelen zal dan, zeer ten nadeele der bevolking, in vollen gang komen.

De Gouverneur meent, dat hieraan, in het belang van het algemeen, paal en perk moet kunnen worden gesteld, vandaar de aanbieding van dit ontwerp.

Waar het zulk een allesbeheerschend algemeen belang geldt, heeft hij gemeend, dat het belang van enkele kooplieden in deze niet den doorslag moest geven.

De Curaçaosche Bank.

In verband met den thans in Europa bestaanden oorlogstoestand, acht de Gouverneur het noodzakelijk, dat de Curaçaosche Bank, met het oog op de mogelijkheid van het ontstaan alhier van eene financiëele crisis, de beschikking verkrijgt over een grooter bankbiljettenkapitaal.

Daarom wordt voorgesteld dat kapitaal met f 200,000.— te verhoogen en te brengen op f 600,000.—

Opdat de in kas aanwezige muntspecie behouden wordt, komt het den Gouverneur wenschelijk voor, de inwisseling van bankbiljetten tijdelijk op te schorsen.

Uit de Naburige Republieken.

Mexico.

We mogen den oorlog daar toch niet geheel en al uit het oog verliezen. Vrede is het er nog lang niet. Wel vermakelijk is het telkens een plechtige verklaring te lezen van CARRANZA, dat hij noch van de Amerikaansche Regeering, noch van een Amerikaansche Spoorwegmaatschappij of Olietrust eenig geld heeft gekregen en alle onkosten van den krijg gevonden zijn bij Mexicaansche fondsen. Onpartijdig zou hij wezen voor iedereen en geen gunsten uitdeelen, noch aan Engeland, noch aan Amerika.

Ex-president HUERTA heeft er voor gezorgd niet broodeloos te zitten op Jamaica.

Vóór zijn vertrek heeft hij eerst nog even een paar honderd duizend pond sterling van de Bank gelicht.

Het gekste van de Mexicaansche politiek zit 'm wel hierin, dat CARRANZA heeft verklaard, dat de Constitutionalisten in geen geval, als zij de regeering aanvaarden, de schulden door HUERTA gemaakt, zullen erkennen.

Europa en Amerika protesteeren tegen deze opvatting. HUERTA was dus ook volgens Washington wettig president. Waarom moest hij dan heen!

Venezuela.

Heelemaal rustig is het in deze republiek toch niet. Rondom San Cristobal heeft men leelijk huisgehouden; verschillende plantages werden vernield, de huizen verbrand en de menschen van alles berooid.

De eigenaren behoorden niet tot de partij van Grl. GOMEZ.

Sto. Domingo en Haïti.

Nog altijd woelt de revolutie in deze beide republieken. Amerika denkt er hard over daar nu eens voor goed een einde aan te maken. De tijdsomstandigheden zijn thans bizonder gunstig.

Alleen laat Duitschland zeer duidelijk merken heel erg gesteld te wezen op een kolenstation op Haïti. Amerika schijnt hier niet veel tegen te kunnen doen, omdat Haïti sterk aan Duitschland en Frankrijk vast zit door vele en groote schulden. Het zal er dus ten slotte toch van moeten komen, dat Duitschland ook vasten voet krijgt dicht bij het Panamakanaal.

Buitenland.

Joe Chamberlain †.

LONDEN, 3 Juli (R.O.). Joseph Chamberlain, oud staats-secretaris van koloniën, is vannacht hier gestorven.

(Zooals men zich herinneren zal, was de oude, nu 84-jarige Chamberlain, „Joe", zooals de Birminghammers hem altijd noemden, den 8sten Januari van dit jaar als Lagerhuislid reeds afgetreden en daarmede voor goed uit het politieke leven verdwenen, waarin hij zoo een belangrijke rol eens gespeeld had.

Zeker is het intusschen, dat zijn naam na, of beter misschien met dien van Gladstone, als een van de invloedrijkste politici van de laatste tijden genoemd worden zal.

Ook in de laatste jaren was hij reeds vrijwel achter de coulissen van het politieke tooneel getreden. Zelden verscheen hij nog in het parlement, daar zijn eens zoo sterk gestel ernstig door ziekte ondermijnd was.

Hij leefde vrijwel teruggetrokken, hetzij in de Riviera, waar hij met het oog op zijn ziekte lange maanden verbleef, of op het Moor Green, zijn buiten te Birmingham. Weinig ingenomen waarschijnlijk met de houding van den tegenwoordigen unionistischen leider, Bonar Law, ten opzichte vooral van de tariefkwestie, ook al gaf hij nooit blijk van die ontevredenheid.

Nog vóór Chamberlain in het parlement kwam, waar hij als vertegenwoordiger van Birmingham West bijna 38 jaren zou zetelen, had hij zich reeds naam gemaakt als gemeente politicus. Het bestuur van Birmingham had hij in vele opzichten krachtig hervormd, zoodat die stad, waarvan hij twee jaren burgemeester was, bekend stond als een van de meest vooruitstrevende en best bestuurde steden van Engeland. Ook op algemeen politiek terrein had hij zich reeds naam verworven door het opstellen van een liberaal-partij-program hetgeen hem een hartelijke ontvangst door de liberale partij in het Lagerhuis waarborgde.

Want dit is misschien wel het meest opmerkelijke in het politieke leven van dezen staatsman, dat hij, die bij vijand en zelfs bij vriend dikwijls gevreesd was om zijn onverzoenlijke scherpte waarmede hij niemand ontzag, en de beslistheid, waarmede hij altijd de uiterste conclusies trok en daaraan volhield, die nooit wilde wijken en op zijn doel recht afging, dat hij een „draai" gemaakt heeft, die hem van de meest vooruitstrevende partij bracht tot de meer conservatieve richting, die de tegenwoordige unionistische partij volgt

Onder Gladstone, die met den jongen heftigen politicus in het begin al niet te best overweg kon, en met wien Chamberlain later in scherpe oppositie komen zou, werd „Joe" van 1880—1895 president van den board of trade.

De Iersche kwestie bracht de verdeeldheid tusschen hem en den „grand old man." „Joe" was een voorstander van een beperkte zelfregeering aan Ierland te geven, maar weigerde met de Home-rule-politiek van Gladstone mede te gaan. Hij trad uit het kabinet en sloot zich aan bij het toen liberale deel van de unionisten, of liever hij vereenigde die unionisten met de liberalen op een program van hervormingen voor de arbeiderskasse, dat tevens een krasse tariefhervorming omsloot.

In 1892 werd hij voorzitter van het Lagerhuis, tot 25 Juni 1895, toen hij in het kabinet Salisbury het staatssecretariaat voor koloniën op zich nam. Als zoodanig streefde hij vooral naar verwezenlijking van een deel van zijn tariefprogram: het aanknoopen van nauwere handelsbetrekkingen tusschen de koloniën en het moederland door gunstige, onderlinge tarief-voorwaarden, waartegenover een zware belasting, van gelijksoortige artikelen uit andere landen.

De heftige imperialistische politiek, die Chamberlain voorstond en waarvan dit tarief-program een uitvloeisel is, was voor een goed deel schuld aan het uitbreken van den Boerenoorlog. De rol, daarbij door Chamberlain gespeeld, is wel genoegzaam nog bekend, zoodat wij deze, verre van fraaie bladzijde uit zijn leven, zonder er verder bij stil te staan, voorbij kunnen gaan.

In 1903 trad Chamberlain uit het kabinet om zich geheel te kunnen wijden aan de propaganda van zijn imperialistische politiek.

Chamberlain was een zeer gevierd spreker. Toen b.v. na zijn tocht door Zuid-Afrika er een rede van hem was aangekondigd, werden er voor 2000 pond toegangsbewijzen verkocht, terwijl honderden menschen moesten worden afgewezen.

Als een teekenend staaltje van zijn karakter, valt te herinneren aan zijn bekend woord „What I have said, I have said." Hij had n.l. in het Lagerhuis, in antwoord op de Duitsche verwijten over de wreedheden door de Engelsche soldaten in Zuid-Afrika bedreven, een rede gehouden, waarin hij het Duitsche leger eveneens van tallooze wreedheden beschuldigde. Waren de Duitsche verwijten dus misschien waar, dan gold het woord van den pot en den ketel. De Duitsche rijkskanselier, von Bülow, had rekenschap van die woorden gevraagd, die in Duitschland heel wat ontstemming wekten. Maar Chamberlain weigerde met boven-aangehaalde woorden.

De laatste jaren zullen, gelijk wij reeds opmerkten, voor Chamberlain niet de aangenaamste zijn geweest. Hij moest, — en dit zal hem misschien nog meer pijn doen dan zijn ziekte, — de verwatering beleven van zijn felle politiek, vooral op het punt van de tariefherziening, waarbij, zooals men weet, Bonar Law, met name ten opzichte van de „food taxes", de rechten van voedingsmiddelen, niet uit de koloniës afkomstig, te heffen, een veel gematigder standpunt inneemt.

VERLOOFD:

John M. Sprockel

Hoofdonderwijzer

EN

Augusta C. A. Hommers

Tilburg.

BEKENDMAKING.

Namens den Gouverneur wordt hierbij bekend gemaakt, dat met het oog op den oorlogstoestand in Europa de boei- en havenlichten voor Willemstad tijdelijk gedoofd zijn.

Willemstad, den 13n Augustus 1914.

De Gouvernements-Secretaris,

J. F. HAAYEN.

Namens den Gouverneur wordt hierbij bekend gemaakt, dat er door middel van het kuststation voor Draadlooze Telegrafie alhier voorloopig tot nadere aankondiging geen telegrammen mogen worden verzonden in codewoorden of cijferschrift, maar slechts in de gangbare talen.

Willemstad, den 13n Augustus 1914.

De Gouvernements-Secretaris,

J. F. HAAJEN.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 8 AUG. — 22 AUG.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Lod. v Nassau	R Wagenmaker	9 Aug.	Amsterdam	9 Aug.	New-York
Fortuna	H J C Zindler	9 „	Colón	11 „	Amsterdam
Prins Willem I	A R Nyboer	9 „	New York	10 „	Amsterdam
Philadelphia	H Hichborn	12 „	La Guayra	12 „	New-York
Merida	A Johanson	12 „	Maracaibo	12 „	Maracaibo
Medea	H R Regoort	13 „	Amsterdam	13 „	Colón
Maracaibo	G W Goodman	15 „	New-York	15 „	Maracaibo
Pr. der Nederl.	N C v. Baaren	15 „	Amsterdam	16 „	New-York
Merida	A Johanson	17 „	Maracaibo	17 „	La Guayra
Merida	A Johanson	19 „	La Guayra	20 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	20 „	Maracaibo	20 „	New-York
Caracas	Furst	20 „	New-York	20 „	La Guayra
Prins Maurits	?	22 „	Amsterdam	23 „	New-York
Wasgenwald	H Hansen	10 Aug.	Hamburg	10 Aug.	Colón
Bologna	A Poggi	8 „	Colón	8 „	Genova
Asian	W E Wood	17 „	Liverpool	17 „	New Orleans
Legazpi	A Cornellas	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Mecklenburg	Hotopf	6 „	Port of Spain	10 „	Mobile
Stadt Schleswig	G Zimmerman	12 „	Brasil	?	?
Karlsruhe	Kohler	12 „	S Juan de P R	12 „	[illegible]
Ten. Rodrigues	Lovold	12 „	Trinidad	13 „	Colon

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Silfide H	8 Aug.	Bonaire	*Clara H*	8 Aug.	Rio Hacha
Diana V	9 „	Pto Cabello	*Silfide H*	8 „	Sto Domingo
Marieta C	11 „	Aruba	*Refugio H*	8 „	Aruba
Estelle H	12 „	Bonaire	*Diana V*	10 „	Vela de Coro
Electra H	14 „	Maracaibo	*20 de Julio*	11 „	Rio Hacha
España D	14 „	Sto Dom.	*Coronia*	11 „	Bonaire
Juanita D	14 „	Sto Dom.			